Eduskunnan talousvaliokunta
TaV@eduskunta.fi

Talousvaliokunta tiistai 15.11.2022 klo 12.15 / HE 134/2022 vp / Asiantuntijapyyntö

HE 134/2022 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi brexit-mukautusvarauksen kansallisesta toimeenpanosta ja siihen liittyviksi laeiksi

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki brexit-mukautusvarauksen kansallisesta toimeenpanosta. Laissa säädettäisiin varauksen hallinnoinnista, valvonnasta ja tarkastuksista vastaavista viranomaisista sekä tuettavista toimista.

Keskeiset huomiot

Suomen Yrittäjät kannattaa esitystä, vaikka toteaakin samalla, että merkittävä osa Suomelle varatuista rahoista voi jäädä käyttämättä, koska brexitistä aiheutunut taloudellinen haitta pienille ja keskisuurille yrityksille voi olla vaikeasti vaatimusten mukaisesti osoitettavissa.

Pk-yrityksillä on haaste muuttuneessa tilanteessa kehittää ja uudistaa liiketoimintaansa ja löytää uusia asiakkaita muilta markkinoilta. Olemassa olevan, yrityksille tutun rahoitusmuodon hyödyntäminen helpottaa sekä yritysten että viranomaisten toimintaa ja minimoi hallinnollista taakkaa.

Koska varauksen kansallisesta toimeenpanosta ei laadita komission hyväksyntää edellyttävää toimenpideohjelmaa, näemme riskin sille, että komissio kansallisten toimien toteuttamisen jälkeen maksatusvaiheessa toteaa menot tukikelvottomiksi ja määrää jo maksetut ennakot palautettavaksi suurempi kuin muissa EU:n rahoitusinstrumenteissa. Riskin pienentämiseksi tulee hakijoiden ohjeistamiseen ja tukipäätösten päätöksenteon laatuun kiinnittää erityistä huomiota.

Näkemyksemme mukaan ehdotus lisäisi tuen kohteena olevien pk-yritysten potentiaalia uusien innovaatioiden, uusien liiketoimintamallinen ja kansainvälistymisen lisäämiseen. Ehdotuksen mukaisilla toimilla voidaan vaikuttaa positiivisesti yritysten investointeihin ja innovaatioihin sekä vahvistaa yritysten ja alueiden elinvoimaa.

Pidämme kannatettavana myös sitä, että tuettavien toimien on oltava Pariisin sopimuksen tavoitteiden ja Euroopan vihreän kehityksen ohjelman mukaisen vahingon välttämisen periaatteen mukaisia. Samalla on korostamme sitä, että yrityksille on viestittävä yksityiskohtaisesti, mitä "ei merkittävää haittaa" -periaatteen noudattaminen tarkoittaa tämän rahoitusmuodon yhteydessä.

Brexit-mukautusvarauksen lyhyen hakuajan vuoksi on muutenkin tärkeää, että mahdollisuudesta hakea brexit-mukautusvarausta tiedotetaan laajasti erityisesti potentiaalisten hakijoiden keskuudessa.

Suomen Yrittäjät

Petri Malinen
ekonomisti